

twee handjes

hij heeft een magnifiek tichouten handje
een tichouten handje met houtkwast (*)
een tichouten houtkwast met houvast
een tichouten houvast als een tichouten hutje
waarin hij zijn opgezette (*) ticdierjes ophangt
boven het tic tic knapperend houtvuurtje
waarbij hij savonds laat nog zit te dromen
van dat andere handje dat op zo'n goede voet stond (*)
met het machinegeweerje waarmee hij zo scherp
tic tic kon schieten
peinzend (*) hanteert hij dan zijn ticsomber zingend zaagje
waarmee hij de tichouten nagels van het tichouten handje wat kortwiekt (*)
en leest in de tichouten lijnen des levens
dat het niet de hoge bomen zijn die de kwaadaardigste winden vangen (*)
maar dat dat het allermiserabelst rietje mag doen
dat als ticrietje nu eenmaal gewend is te denken
dat het er spaans tic tic toe moet gaan in zijn leven

WANNEER HET IJZEREN HANDJE (*) TAC TAC TAC UIT ANGST
WEER EENS BIJ ONS DE KLOK TERUG ZET

(*alfabel* (1955))

minnebrief aan onze gemartelde bruid indonesia

zondag 19 december 1948

[...]

ik ben de bruidegom (*) zoete boeroeboedoer
hoeveel wreek de bruidegom (*) de bruid
als op java plassen bloed zij stuiptrekt (*)
uitbuiters (*) hun buit (*) haar ogen oesters inslaan en uitzuigen (*)?

Uitzuigen.

(*ongebundeld gedichten* (1974), 1949-1951)

[ik tracht op poëtische wijze]

ik tracht op poëtische wijze
dat wil zeggen
eenvouds verlichte waters
de ruimte van het volledig leven
tot uitdrukking te brengen

ware (*) ik geen mens geweest
gelijk aan menigte mensen
maar ware ik die ik was
de stenen of vloeibare engel
geboorte en ontbinding (*) hadden mij niet aangeraakt
de weg van verlatenheid naar gemeenschap
de stenen stenen dieren dieren vogels vogels weg
zou niet zo bevuild zijn
als dat nu te zien is aan mijn gedichten
die momentopnamen zijn van die weg

in deze tijd heeft wat men altijd noemde
schoonheid schoonheid haar gezicht verbrand
zij troost niet meer de mensen

Kwast = iets om mee te schilderen

Opzetten = dode dieren opvullen om ze het
volume van levende dieren te geven

Op goede voet staan met iemand = goed
overeenkomen met iemand, een goede
relatie hebben met iemand

Peinzen = denken

Kortwieken = afknippen / iemand beperken
in zijn macht of vrijheid

Hoge bomen vangen veel wind =
belangrijke/bekende personen krijgen veel
kritiek

Vgl. *Met ijzeren hand regeren* = heel streng
regeren

Bruid = de vrouw die trouwt, op de dag van
haar huwelijk

Bruidegom = de man die trouwt, op de dag
van zijn huwelijk

Wreken = wraak nemen, terug doen wat
iemand jou heeft aangedaan

Stuiptrekken = het samentrekken van
spieren (als een mens/dier sterft)

Buit = winst

Uitbuiters = iemand die profiteert van iemand
anders

Uitzuigen = ergens iets uit zuigen / profiteren
van iemand

Ware = was

Ontbinding = rotten (het rottingsproces, als
een mens/dier is gestorven)

zij troost de larven (*) de reptielen de ratten
maar de mens verschrikt zij
en treft hem met het besef
een broodkruimel te zijn op de rok van het universum

niet meer alleen het kwade
de doodsteek maakt ons opstandig (*) of deemoedig (*)
maar ook het goede
de omarming laat ons wanhopig aan de ruimte
morrelen

ik heb daarom de taal
in haar schoonheid opgezocht
hoorde daar dat zij niet meer menselijks had
dan de spraakgebreken van de schaduw
dan die van het oorverdovend zonlicht

(apocrief / de analphabetische naam (1952))

sonnet

ik
mij
ik
mij

mij
ik
mij
ik

ik
ik
mijn

mijn
mijn
ik

(apocrief / de analphabetische naam (1952))

school der poëzie

ik ben geen lieflijke dichter
ik ben de schielijke oplichter
der liefde, zie onder haar de haat
en daarop een kaaklende daad.

lyriek is de moeder der politiek,
ik ben niets dan omroeper van oproer
en mijn mystiek is het bedorven voer
van leugen waarmee de deugd zich uitzielt.

ik bericht, dat de dichters van fluweel
schuw en humanisties dood gaan.
voortaan zal de hete ijzeren keel
der ontroerde beulen muzikaal opengaan.

nog ik, die in deze bundel woon
als een rat in de val, snak naar het riool
van revolutie en roep: rijmratten, hoon,
hoon nog deze veel te schone poëzieschool.

(apocrief / de analphabetische naam (1952))

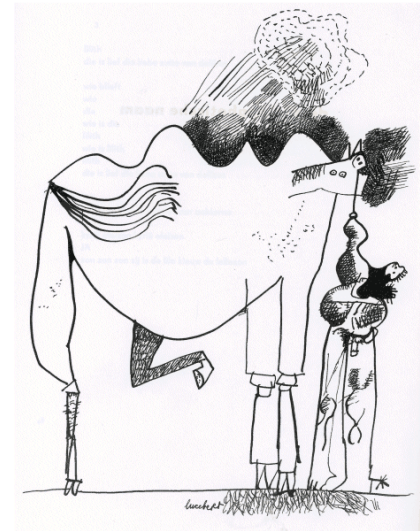
Larf = bij dieren met gedaanteverwisseling
(=metamorfose) de vorm waarmee het dier
het ei verlaat

Opstandig = rebels, tegen het gezag

Deemoedig = nederig, gehoorzaam

Morrelen aan = verzwakken

Oorverdovend = heel luid

Schielijk = snel

Oplichter = iemand die andere mensen
bedriegt en hun geld afneemt

Kakelen, kakelend = het geluid dat kippen
maken

Oproer = beweging tegen het gezag

Bedorven = niet vers

Voer = eten voor dieren

Uitzielen = de ziekte helemaal laten
uitwerken

Fluweel = zachte, glanzende stof

Schuw = bang, verlegen

Beul = iemand die andere mensen pijn doet
of een doods vonnis uitvoert

Snakken naar = heel graag willen

Riool = afvoerkanaal onder de aarde

Honen = door oneerbiedige spot belachelijk
maken

[ik draai een kleine revolutie af]

ik draai een kleine revolutie af
ik draai een kleine mooie revolutie af
ik ben niet langer van land
ik ben weer water
ik draag schuimende koppen op mijn hoofd
ik draag weer schietende schimmen in mijn hoofd
op mijn rug rust een zeemeermin
op mijn rug rust de wind
de wind en de zeemeermin zingen
de schuimende koppen ruisen
de schietende schimmen vallen

ik draai een kleine mooie ritselfende revolutie af
en ik val en ik ruis en ik zing

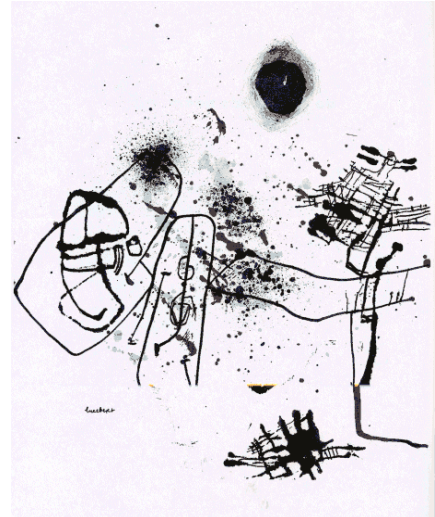
(apocrief / de analphabetische naam (1952))

ossip zadkine

brandende straten zijn de stenen
door de poriën van de stenen zwemmen de vlammen
zij bidden en roepen
springen uit de ontstoken stenen huizen
springen uit de ontploffende wolken
gekletter gekletter gekletter
een regen van kikkers
een hagel van hagedissen
de stenen zijn een regen van bloedende schouders
zijn een stroom van blaffende handen
een stapel van schichtige spieren
zij bidden en roepen
hoor onze ruimte
hoor de drie verschrikte rinkelende triangels van onze vluchtende ruggen
zaad spartelt op onze stijgende paden
klimmende klimmende
klimmende zijn de geschrokken zingende stenen:

zwevende zwepen zijn de stenen
fluwelen snaren zijn de stenen
niet tegenstrijdig zijn de stenen
niet tegenstaande de tweedracht
de stenen bloeden en genieten
een steekvlam is hun schaduw
hologig is hun welvaart
op violen spelend zwarte explosies
in peau-de-pêche hollen vechtend
vechtend met blauwe vleugels
de stenen vallen en vallen
vliegen vliegen vliegen
hier is muziek
en daar is met donkere knokels kloppen
hier is rust en liefde
ginds van distels drift en pijn is
gebouwd de minzieke ruimte

biddende spieren spinnewielen gewonde winden
brandende steden zijn de stenen

Porie = kleine opening in de huid

Gekletter = geluid van wapens (onder andere)

Schichtig = schuw, bang

Spartelen = beweging van vissen / (van mensen/dieren) met armen en benen ongecoördineerd heen en weer slaan

Knokkel = uitstekend bot

Min < minne = liefde

